Yehoshua 15: Yehudah's Portion, and Otniel ben Kenaz

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

15:6-12 The northern and western boundaries (continued)

1. Talmud, Zevachim 54b

אמרי, כתיב: וקמת ועלית אל המקום, מלמד שבית המקדש גבוה מכל ארץ ישראל, וארץ ישראל גבוהה מכל ארצות, לא הוו ידעי דוכתיה היכא, אייתו ספר יהושע, בכולהו כתיב: וירד ועלה הגבול ותאר הגבול, בשבט בנימין ועלה כתיב וירד לא כתיב, אמרי: ש"מ הכא הוא מקומו. סבור למבנייה בעין עיטם דמדלי, אמרי: ניתתי ביה קליל, כדכתיב: ובין כתפיו שכן. ואיבעית אימא: גמירי, דסנהדרין בחלקו דיהודה ושכינה בחלקו דבנימין, ואי מדלינן ליה מתפליג טובא, מוטב דניתתי ביה פורתא, כדכתיב: ובין כתפיו שכן.

[Shemuel and King David] said: It is written, "And you shall rise and ascend to that place," teaching that the Temple is the highest place in Israel, and Israel is the highest of the lands. But they did not know where it was, and so they brought the book of Yehoshua. Regarding all places it said, "And it descended," "And the border ascended," "And the border turned," but in the tribe of Binyamin it only said "And it ascended," and not "And it descended." They said: We see here that this is its place.

They thought to build it in Ein Item, which is higher, but then they said, "Let's descend a bit," as Devarim 33:12 says, "And between his shoulders it dwells." Alternatively, they had a tradition that the Sanhedrin would be in Yehudah's portion and the Shechinah would be in Binyamin's portion, and if they had used the highest place then the two would have been too far apart [at that point along their border]. Better to descend a bit, as it is written, "And between his shoulders it dwells."

2. Talmud, Yoma 12a

במאי קא מיפלגי? תנא קמא סבר: ירושלים לא נתחלקה לשבטים, ורבי יהודה סבר: ירושלים נתחלקה לשבטים. ובפלוגתא דהני תנאי, דתניא: "מה היה בחלקו של יהודה - הר הבית, הלשכות והעזרות. ומה היה בחלקו של בנימין - אולם, והיכל, ובית קדשי הקדשים. ורצועה היתה יוצאה מחלקו של יהודה ונכנסת לחלקו של בנימין, ובה היה מזבח בנוי. ובנימין הצדיק היה מצטער עליה לבלעה בכל יום, שנאמר חופף עליו כל היום. לפיכך זכה בנימין הצדיק ונעשה אושפיזכן לגבורה, שנאמר ובין כתפיו שכן."

והאי תנא סבר ירושלים לא נתחלקה לשבטים, דתניא: אין משכירין בתים בירושלים, לפי שאינה שלהן.

What was the cause for the disagreement [between Rabbi Yehudah and the Sages]? The first view believed that Jerusalem was not divided among the tribes, and Rabbi Yehudah believed that Jerusalem was divided among the tribes.

It is the same debate as existed among these sages:

- "What was in Yehudah's portion? The Temple Mount, the offices and rooms. And what was in Binyamin's portion? The *Ulam*, the *Heichal*, and the Holy of Holies. And a strip emerged from Yehudah's portion and entered Binyamin's portion, and in it the altar was built. Righteous Binyamin was pained by this, wishing to swallow it daily, as Devarim 33:12 says, 'He covers it all day.' Therefore, righteous Binyamin merited to be host for G-d, as that verse concludes, 'And between his shoulders it [the Beit haMikdash] dwells.'"
- According to the other sage, Jerusalem was not divided among the tribes, as we have learned, "They may not charge rent for homes in Jerusalem, for it does not belong to them. Rabbi Elazar bar Shimon said: Beds, too."

3. Ralbag to 15:8

ידמה מזה המקום שירושלם לא נתחלקה לשבטים.

ואולם מה שאמר אחר זה "ואת היבוסי יושבי ירושלם לא יכלו בני יהודה להוריש' וישב היבוסי את בני יהודה בירושלם" יורה שירושלם היתה מנחלת בני יהודה להורישם." מנחלת בני יהודה כי לא אמר "לא יכלו בני ישראל להורישם" אך אמר "לא יכלו בני יהודה להורישם."

וממה שאמר בנחלת בנימין במנין עריהם אשר נפלו להם בנחלה "וצלע האלף והיבוסי היא ירושלם" ידמה כי ירושלם היתה מנחלת בני בנימין ולזה נפלה המחלוקת אם נתחלקה ירושלם לשבטים אם לא

It appears from here that Jerusalem was not divided among the tribes.

However, afterward Yehoshua 15:63 says, "And the Yevusi, dwellers of Jerusalem – Yehudah could not conquer them, and the Yevusi lived with Yehudah in Jerusalem." This indicates that Jerusalem was in the portion of Yehudah, for it did not say, "Israel could not conquer them," but "Yehudah could not conquer them."

And from the fact that it says, in the list of Binyamin's cities (Yehoshua 18:28), "And *Tzela ha'Elef* and Yevusi, which is Jerusalem," that indicates that Jerusalem was in Binyamin's portion. This is why there is a debate regarding whether Jerusalem was divided up among the tribes, or not.

15:13-19 Kalev, Otniel and Achsah's conquests

4. Rabbi Yisrael Rosen, עתניאל בן קנז – מנהיג דו-רבדי, Megadim 12 (Tishrei 5751)

נקדים ונציין, כי בפרק א' בשופטים, שבו אנו עוסקים, מפורט כיבושן של ארבע ערים: ירושלים (פסוק י, וראה גם פסוק כא ואכ"מ), חברון (י), דביר (יא-יג) ובית אל (כב-כו). למסכת 'ערי הקודש' המקובלות - ירושלים, חברון ובית אל - נוספת דביר הבלתי מוכרת, אך עצם שיוכה לסדרה זו מלמד על חשיבותה הערכית.

We will preface by noting that in the first chapter of Shoftim, which we are dealing with, the conquest of four cities is enumerated: Jerusalem (1:10, and see 1:21); Chevron (1:10); Dver (1:11-13) and Beit El (1:22-26). To the traditional network of 'holy cities' – Jerusalem, Chevron, Beit El – the unfamiliar Dver is added. But the fact that it is associated with this list teaches its significance.

5. Midrash, Sifri Ekev 37

+יהושע טו מט+ "ודנה וקרית סנה היא דביר," ובמקום אחר הוא אומר +שם טו טו+ "ושם דביר לפנים קרית ספר," נמצאת קרויה שלשה שמות. וכי מה צורך לבאי העולם בכך? אלא שהיו שלש מלכיות מתכתשות עליה, זו אומרת תקרא על שמי וזו אומרת תקרא על שמי. והלא דברים קל וחומר, אם פסולת ערי ישראל ארבע מלכיות מתכתשות עליה קל וחומר לשבחה של ארץ ישראל.

Yehoshua 15:49 says, "And Danah and Kiryat Sanah, which is Dver." And 15:15 says, "And the name of Dver, earlier, was Kiryat Sefer." So it is called by three names. Why do people need that? Rather, three empires clashed over it, each one saying it should be called on their name. And to extend this logically – if the lowest of Israeli cities has four kingdoms fighting for it, how much more so is the best of Israel!

6. A problem Shoftim 1:10-19

7. Overall

	Physical Conquest	Spiritual Conquest
Kalev needs help	Age or Punishment	Strength is irrelevant
The name "Kiryat Sefer"	-	A city of Torah
Giving away Achsah	Foolish, or Emunah	A worthy husband
Needing resources	Literal	A desire for Torah, or to support Torah
Achsah's beauty	Literal	Tzniut
"Yaavetz"	-	A teacher of Torah

8. Rabbi Yisrael Rosen, עתניאל בן קנז – מנהיג דו-רבדי, Megadim 12 (Tishrei 5751)

פיענוח הנושא מצוי במדרש חכמים שנחשף בגנזי שכטר א, 150 (ומועתק כאן מן הספר אישי התנ"ך, ערך 'כלב')): נשתבח כלב בכוחו ונגעה בי עין הרע והרגיש בה. אימתי? בשעה שאמר 'עודני היום חזק כאשר ביום שלח אותי משה ככחי אז וככחי עתה למלחמה ולצאת ולבוא' בו עין הרע שנאמר 'ויאמר כלב אשר יכה את קרית ספר ולכדה' וגו' (שם, ט"ו, טז).

The explanation of the subject is found in a midrash of the Sages revealed in Ginzei Schechter, copied here from Ishei haTanach "Kalev": Kalev praised himself for his strength, and *ayin hara* struck him and affected him. When? When he said, "I am still strong as I was when Moshe sent me; my strength now is as it was then, for war and to go out and return." (Yehoshua 14:11) *Ayin hara* struck him, as 15:16 says, "And Kalev said: Whoever strikes Kiryat Sefer and conquers it, etc."

9. Talmud, Taanit 4a

. שלשה שאלו שלא כהוגן, לשנים השיבוהו כהוגן, לאחד השיבוהו שלא כהוגן. ואלו הן: אליעזר עבד אברהם, ושאול בן קיש, ויפתח הגלעדי. Three asked inappropriately; two received a proper answer, and one received an improper answer. These are: Eliezer servant of Avraham, Shaul son of Kish, and Yiftach of Gilead.

10. Radak to Yehoshua 15:18

הסיתה בעלה לשאול מאת אביה שדה ולא רצה הוא לשאול וכשראתה כן ותצנח מעל החמור כלומר הפילה עצמה מעל החמור שהיתה רוכבת

She persuaded her husband to ask of her father a field, and he did not wish to ask. And when she saw this, "תצנח from the donkey", meaning she cast herself from the donkey on which she rode.

11. Metzudat David to Yehoshua 15:18

הסיתה את בעלה ופתה אותו לתת לה רשות שתשאל היא שדה מאביה:

She persuaded her husband to permit her to ask her father for a field.

12. Talmud, Temurah 16a

ולמה נקרא שמה עכסה? שכל הרואה אותה כועס על אשתו.

And why was she called "Achsah"? For all who saw her grew angry (ko'eis) at his wife.

13. Talmud, Temurah 16a

אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שנפטר משה רבינו לגן עדן, אמר לו ליהושע: שאל ממני כל ספיקות שיש לך! אמר לו: רבי, כלום הנחתיך שעה אחת והלכתי למקום אחר? לא כך כתבת בי "ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל?" מיד תשש כחו של יהושע, ונשתכחו ממנו שלש מאות הלכות, ונולדו לו שבע מאות ספיקות, ועמדו כל ישראל להרגו.... אמר רבי אבהו: אעפ"כ החזירן עתניאל בן קנז מתוך פלפולו, שנאמר - וילכדה עתניאל בן קנז אחי כלב...

Rav Yehudah said, citing Rav: When Moshe Rabbeinu went to the Garden of Eden, he said to Yehoshua: Ask me any uncertainties you have!

Yehoshua responded: My master, did I leave you alone for a single moment and go elsewhere? Didn't you write regarding me, "And Yehoshua bin Nun, his servant, did not budge from the tent?"

Immediately, Yehoshua's strength dissipated and he forgot 300 laws and developed 700 uncertainties. The entire nation wanted to kill Yehoshua...

Rabbi Avahu said: Nonetheless, Otniel ben Kenaz returned them via his analysis, as it is said, "And Otniel ben Kenaz, brother of Kalev, conquered it."...

14. Talmud, Temurah 16a

מאי "ותצנח"? אמר רבא א"ר יצחק, אמרה לו: מה חמור זה, כיון שאין לו מאכל באבוסו - מיד צועק; כך אשה, כיון שאין לה תבואה בתוך ביתה מיד צועקת.

"ותאמר תנה לי ברכה כי ארץ הנגב נתתני" - בית שמנוגב מכל טובה.

"ונתתה לי גולות מים" - אדם שאין בו אלא תורה בלבד.

"ויתן לה כלב את גולות עליות ואת גולות תחתיות," אמר לה: מי שדר עליונים ותחתונים יבקש ממנו מזונות.

What is *Vatitznach*? Rava cited Rabbi Yitzchak: She said to him: Just like this donkey cries out if it lacks food in its trough, so a woman cries out if she lacks produce in her home.

"And she said: Give me a blessing, for you have given me dry land" - A house dried of all good.

"Give me springs of water" – Someone who only has Torah.

"And Kalev gave her upper springs and lower springs." He said to her: That which dwells in upper and lower realms, let him seek food from it. [Or per Rabbeinu Gershom: He dwells in upper and lower realms, and you also seek food from him?]

15. Tosafot to Taanit 4a שלשה

וי"מ דלכך נקראת עכסה שכל הרואה אותה כועס על אשתו וזהו ודאי משום צניעות יתירא דקא חזו בה, והיה סומך דזכותה וזכות דידיה מסתייע And some say this is why was she called "Achsah", for all who saw her grew angry (ko'eis) at his wife – this is certainly because they saw great tzniut in her. [Kalev] relied on her merit and his own merit to assist [in finding a good match].

16. Divrei haYamim I 2:55 with Rashi

וּמִשְׁפְּחוֹת סֹפְרִים יֹשְׁבֵי יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שׁוּכָתִים הַפָּה הַקּינִים הַבָּאִים מֵחַמַּת אֲבִי בֵית רֵכְב: רש"י דברי הימים א פרק ב פסוק נה: תרעתים שמעתים שוכתים - כולם שמות בית אביהם: רש"י דברי הימים א פרק ב פסוק נה: המה הקינים – צורפים. 'ויתנהו לצורף' תרגומו 'לקינאה'.

17. Divrei haYamim I 4:9-10

וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יָלְדְתִּי בְּעֹצֶב: וַיִּקְרָא יַעְבֵּץ לֵאלֹקִי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָם בָּרֵךּ תְּבָרְכַנִי וְהַרְבִּיתָ אֶת גְּבוּלִי וְהָיִתָה יַדְּךּ עִמִּי וְעַשִׂיתַ מַרַעָה לְבַלְתִּי עַצְבִּי וַיַּבֵא אֱלֹקִים אֵת אֲשֶׁר שָׁאַל:

18. Talmud, Temurah 16a

תנא: הוא עתניאל הוא יעבץ, ומה שמו? יהודה אחי שמעון שמו. "עתניאל" שענאו קל. "יעבץ" שיעץ וריבץ תורה בישראל. ומנלן שענאו קל? דכתיב "ויקרא יעבץ לאלקי ישראל..." – 'אם ברך תברכני' בתורה, 'והרבית את גבולי' בתלמידים, 'והיתה ידך עמדי' שלא ישתכח תלמודי מלבי, 'ועשה מרעתי' שיזדמנו לי ריעים כמותי, 'לבלתי עצבי' שלא ישגבני יצה"ר מֶלְשְנוֹת. אם אתה עושה כן מוטב, ואם לאו הריני הולך לנסיסי לשאול. מיד "ויבא אלקים את אשר שאל."

It was taught: He was Otniel, he was Yaavetz, and what was his [birth] name? Yehudah, brother of Shimon. "Otniel" because Gd answered (oneh) him. "Yaavetz" because he counseled (ya'atz) and rivetz Torah for Israel. And how do we know that Gd answered in? As it is written in Divrei haYamim I 4:9-10... "If You will bless me" with Torah, "And if You will increase my borders" with students, "And Your hand will be with me" that I not forget my Torah, "And save me from harm (ra)" that I find friends (rei'im) like me, "Lest I suffer harm," that the yetzer hara not prevent me from learning. If You do this, good. If not, I will descend to the depths. Immediately, "And Gd brought about that which he had asked."